

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Хмельницький національний університет
Освітня програма	36985 Галузеве машинобудування
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	133 Галузеве машинобудування

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

16.07.2021 р.

Справа № 1049/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 13 "Механічна інженерія" у складі:

Дурягіна Зоя Антонівна – головуєчий,
Алієв Ельчин Бахтияр,
Бондаренко Олександр Валентинович,
Заболотний Олег Васильович,
Канагеев Олександр Олександрович,
Ковалевський Сергій Вадимович,
Колосов Дмитро Леонідович,
Лобода Петро Іванович,
Науменко Олександр Артемович,
Планковський Сергій Ігорович,
Тараканов Аркадій Костянтинович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Хмельницький національний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	36985
Назва ОП	Галузеве машинобудування
Галузь знань	13 Механічна інженерія
Спеціальність	133 Галузеве машинобудування
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 11, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

1. Мета ОНП: «Підготовка висококваліфікованих фахівців освітньо-наукового рівня «доктор філософії» за спеціальністю «Галузеве машинобудування», що володіють поглибленими теоретичними знаннями, практичними вміннями, мають розвинуті філософські і мовні компетентності та сформовані універсальні навички науковця, достатні для проведення та успішного завершення наукового дослідження і подальшої професійно-наукової діяльності» 2. Місія Університету: «розвиток інтелектуального потенціалу здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників і співробітників Університету у процесі їх спільної інноваційної освітньої, наукової та підприємницької діяльності, здатних до успішної професійної самореалізації, трансферу технологій та знань, адаптованих до потреб сучасного світу та викликів життя» 3. Стратегічні цілі Університету (їх змістове наповнення): «Взаємодія з ринком праці і місцевими органами самоврядування. Створення сприятливого освітнього середовища. Інтеграція освіти і науки. Розвиток ресурсного потенціалу Університету». Сукупність наведених фактів дають змогу вважати відповідність цілей ОП місії та стратегії Університету.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Зі звіту про СО та детального висновку ЕГ можна зробити висновок, що позиції та потреби заінтересованих сторін враховуються (принаймні документально зафіксовано у протоколах засідання кафедри МАЕЕС).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Виходячи зі звіту СО: 1. Спеціальність: «поєднання традицій відомих наукових шкіл в галузевому машинобудуванні, новітнього обладнання та інноваційних, енерго- і ресурсозберігаючих технологій...» 2. Ринок праці: пріоритетний напрямок розвитку м. Хмельницького до 2025 згідно Стратегії міста. «Створення сприятливого бізнес-середовища та залучення інвестицій. Створення ефективної системи підтримки розвитку виробничих галузей і впровадження інновацій». 3. Галузевий та регіональний контексти: Серед перспективних галузей економіки для забезпечення економічного зростання м. Хмельницького та регіону в цілому визначено легку промисловість і машинобудування. В цьому напрямі науковці та здобувачі співпрацюють з Департаментом розвитку промисловості та агропромислового комплексу Хмельницької ОДА, Управлінням економіки Хмельницької міської ради, Українською асоціацією підприємств легкої промисловості, підприємствами легкої та машинобудівної промисловості, суб'єктами бізнесу та громадськими організаціями і залучаються до розробки стратегій, проектів регіонального розвитку регіону та інших програм, що стосуються вищезазначених галузей. 4. Вітчизняні та іноземні освітні програми: Під час розробки та оновлення ОНП враховано досвід українських ЗВО –Київського національного університету технологій та дизайну, Національного університету «Львівська політехніка», Сумського державного університету тощо, що дозволило сформувати зміст дисципліни напрямку «набуття універсальних навичок дослідника». Як приклад врахування досвіду іноземних ЗВО гарантом ОНП наведено досвід університетів Технологічно-природничого університету м. Бидгощ, Жешувської політехніки, Люблінської політехніки, Технологічного університету в м. Глівіце, Гірничо-металургійної академії м. Краків щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт за третім рівнем вищої освіти спеціальності 133 «Галузеве машинобудування» відсутній. Програмні результати навчання ОНП відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій за рівнем доктора філософії, зокрема «Концептуальні та методологічні знання в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності» представлено у ПРН1, ПРН8, ПРН11, ПРН12, ПРН14, ПРН15, ПРН19, «Започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності» представлено у ПРН2, ПРН3, ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН9 тощо.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства. Стандарт вищої освіти відсутній.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП відповідає теоретичному змісту предметної області, сучасним поняттям, концепціям, принципам та їх використання для пояснення фактів та прогнозування результатів. ОНП відповідає знанням і умінням, яких має набути здобувач для їх успішного використання на практиці та вимогам до інструментів та обладнання.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Формування індивідуальної освітньої траєкторії навчання здобувачів регламентується Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача та Положенням про порядок реалізації права здобувачів вищої освіти на вільний вибір навчальних дисциплін. Зі слів ЕГ: «Заяви на вибір дисциплін приймаються, через персональний кабінет в інформаційній системі «Електронний університет». Аналіз НП дозволяє констатувати, що існуюча ситуація з вибірковими дисциплінами дає можливість реального вибору навчальних дисциплін. Для вивчення вибіркових дисциплін на наступний навчальний рік кафедра ознайомлює здобувачів із переліком та силабусами вибіркових дисциплін, що пропонуються до вибору і наведені у Каталозі».

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

В ОНП передбачено педагогічну практику обсягом 4 кредити ЄКТС. Зміст практики визначається Положенням про педагогічну практику аспірантів ХНУ. Практична підготовка ОНП і НП формує компетентність ФК5 (Здатність зрозумілого і однозначного донесення власних висновків, знань та пояснень до фахівців і нефахівців, зокрема в процесі викладацької діяльності, усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою). Навчальний план передбачає: практичні заняття та лабораторні роботи. Педагогічна практика проводиться на базі ХНУ, або у інших ЗВО чи регіональних навчально-науково-виробничих центрах відповідно до укладених угод з ТОВ «Спарк – Швейне обладнання», ТОВ «Карат», ТОВ «Літма», ПП «Кредо», ПП «КМ-Поділля», ПМП «Вігнел», навчально-науковому центрі швейного устаткування Вгусе, навчально-науковому центрі систем автоматизації та електроприводів Siemens, науководослідній лабораторії машин легкої промисловості кафедри.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Набуття здобувачами соціальних навичок сприяють такі компетентності ОНП: ЗК2 (Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми), а також ЗК6, ЗК7, ЗК9, ЗК10 та інші, які зазначені у таких освітніх компонентах як "Філософія науки", "Іноземна мова за академічним спрямуванням" тощо.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт затверджено 25.03.2021. Дана ОНП його не враховує.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Аналіз навчального плану 2019 р. дозволяє констатувати, що тижневе аудиторне навантаження здобувачів ОНП за кожним із семестрів не перевищує 20 годин на тиждень. Навантаження, що встановлено навчальним планом для самостійної роботи здобувачів вищої освіти рівномірно розподілене і становить приблизно 59% сумарного часу здобувачів. Самостійна робота здобувачів забезпечується ресурсами модульного середовища для навчання MOODLE.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка за дуальною формою здобуття освіти не здійснюється.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Аналіз правил прийому показує, що вони є чіткими, не містять дискримінаційних положень. Зі слів ЕГ: «Співбесідою з викладачами та здобувачами вищої освіти підтверджено, що правила вступу на навчання за ОНП є зрозумілими та доступними для вступників і всіх учасників освітнього процесу».

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

На навчання для здобуття ступеня доктора філософії до ХНУ приймаються особи, які здобули ступінь магістра (ОКР спеціаліста). Вступні випробування на навчання для здобуття ступеня доктора філософії складаються з: вступного іспиту зі спеціальності та вступного іспиту з іноземної мови в обов'язі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовних освіт. Програма вступного іспиту зі спеціальності (<https://www.khnu.km.ua/root/res/2-2-40.pdf>) містить питання з фахових дисциплін попереднього освітнього рівня, знання з яких дозволяють оцінити здатність вступника до здобуття освіти на ОНП. Цим враховується особливість ОНП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ХНУ правила визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюються «Положенням про порядок перерахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ». Зі слів ЕГ: «Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що вони обізнані про можливість визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, але за даною ОНП випадків визнання результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, не було».

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ХНУ правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регламентуються «Положенням про порядок перерахування результатів навчання та визначення академічної різниці у ХНУ». Зі слів ЕГ: «Під час зустрічі зі здобувачами було з'ясовано, що вони обізнані про можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, але за цією ОНП випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Основними методами навчання є навчальні заняття (лекція, практичне, лабораторне та індивідуальне заняття, консультація); самостійна робота (самостійне опанування освітніх компонент, виконання індивідуального завдання); практична підготовка (педагогічна практика); контрольні заходи (залік, іспит, звіт, захист дисертації).

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Зі слів ЕГ: «Спілкування із здобувачами, викладачами та керівником відділу аспірантури та докторантури підтверджує, що інформація стосовно цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання надається своєчасно і в доступній формі у силабусах, робочих програмах дисциплін та шляхом інформування викладачами на першому вступному занятті з відповідних дисциплін».

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

За результатами виконаних досліджень здобувачами загалом опубліковано впродовж останніх трьох років 10 тез доповідей та 13 статей у фахових виданнях (зокрема у Scopus 4), отримано 2 патенти на корисну модель. Зі слів ЕГ: «Здобувач Кравчук А.Ю. бере участь у виконанні науково-дослідної роботи «Розробка автоматизованого комплексу по нанесенню полімерного покриття на робочі рукавиці № держреєстрації» (№ 0120U105431). В лабораторних роботах дисципліни «Інноваційні, енерго- та ресурсозберігаючі технології» використовуються низка результатів наукових досліджень, виконаних на кафедрі. Здобувачі отримують практичні навички у розроблені експериментальних установок та обладнання, яке розміщено в науково-інноваційному центрі кафедри».

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Зі слів ЕГ: «Зросла частка використання в навчальному процесі мультимедійних і дистанційних технологій навчання, основною причиною чого стала епідеміологічна ситуація та карантинні обмеження. Використання методів та засобів візуалізації для представлення матеріалу з лекційних та лабораторних занять з освітніх компонент «Інноваційні, енерго- та ресурсозберігаючі технології галузі» та «Новітнє обладнання галузі» на устаткуванні, створеному на основі наукових напрацювань викладачів кафедри, що розміщене в науково-інноваційному центрі, центрі інноваційних 3D-технологій, навчальнонауковому центрі Vguse, науково-дослідній лабораторії машин легкої промисловості».

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Програма міжнародної академічної мобільності ОНП регулюється Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу ХНУ. р. докт. Ф. Бромбереком з УТР для аспірантів проведено лекцію «Особливості навчання докторантів в Польщі». Здобувачі отримали інформацію про систему організації навчального процесу у ЗВО Польщі, можливості навчання аспірантів з України, зокрема за програмою академічної мобільності Erasmus+. Зі слів ЕГ: «За словами керівника відділу аспірантури та докторантури, аспірантів, проректора з міжнародних зв'язків, здобувачі постійно інформуються про діючі міжнародні програми для здобувачів і викладачів».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Контрольні оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ регулюються Положенням про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ. Зі звіту СО: «Контрольні заходи включають вхідний, поточний та підсумковий контроль і проводиться згідно із робочою програмою освітньої компоненти і графіком навчального процесу університету, який затверджується на кожний семестр і навчальний рік». З висновків ЕГ: «Під час зустрічі з експертною групою здобувачі підтвердили, що обізнані щодо інформації проведення контрольних заходів та про критерії оцінювання. Інформація здобувачам доноситься викладачами на перших заняттях та додатково необхідна інформація про критерії оцінювання оприлюднена у силабусах, що знаходяться у вільному доступі на сайті ЗВО та у системі MOODLE. Загалом, експертна група вважає, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів ОП є зрозумілими, чіткими та вчасно доносяться до відома здобувачів».

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

З висновку ЕГ: «Стандарт вищої освіти відсутній. Під час проведення онлайн зустрічей зі здобувачами та академічною спільнотою було визначено, що здобувачі за цією ОНП в кінці кожного семестру згідно з індивідуальним планом звітують на кафедрі про проведену роботу, а також раз на рік звітують на вченій раді факультету про виконання індивідуального плану роботи. Зокрема, ЕГ надано скан-копію індивідуального плану роботи здобувача 3-го року навчання, де, наприклад, зазначено про звітування про виконання індивідуального плану роботи на засіданні кафедри МАЕЕС».

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів регламентуються «Положення про організацію ОП у ХНУ». Система контрольних заходів передбачає кількісні та якісні критерії оцінювання. Відповідно до звіту СО: «Оцінювання результатів семестрового контролю (іспит, диференційований залік) здійснюється за інституційною чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за вербальною шкалою – «зараховано», «незараховано». Отримана середньозважена оцінка переводиться у шкалу оцінювання ЄКТС наступним чином: відмінно А 4,75-5,0 (відмінне виконання лише з незначною кількістю похибок); добре В 4,25-4,74 (вище середнього рівня з кількома незначними помилками); добре С 3,75-4,24 (у загальному правильна робота з незначною кількістю суттєвих помилок); задовільно D 3,25-3,74 (непогано, але зі значною кількістю недоліків); задовільно E 3,00-3,24 (виконання задовільняє мінімальні критерії); незадовільно FX 2,0-2,99 (з правом повторної перездачі навчальної дисципліни); незадовільно F 0,00-1,99 (повторне вивчення навчальної дисципліни). Для заліків «зараховано» – А, В, С, D, E, «незараховано» – FX, F». Згідно висновків ЕГ: «Протягом періоду здійснення освітньої діяльності за ОНП випадків оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів не було. Регулювання конфліктних ситуацій та кількість повторної здачі ОК регламентує положення «про порядок запобігання і врегулювання потенційного та реального конфлікту інтересів в ХНУ».

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ХНУ принципи академічної доброчесності визначаються «Кодексом академічної доброчесності». Відповідальність за прояви академічної недоброчесності передбачена у Положенні про дотримання академічної доброчесності в ХНУ. Технічна перевірка здійснюється за допомогою системи виявлення текстових збігів Unicheck.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Гарантом ОНП є д.т.н., проф. Поліщук О.С., досвід та академічна кваліфікація якого дозволяють фахово викладати відповідні навчальні дисципліни та ефективно здійснювати координацію освітньої діяльності за цією ОНП. ЗВО якісно обґрунтував та надав раціональне пояснення щодо дисциплін в межах академічної та професійної складових кваліфікації викладачів. На кафедрі працює 23 викладачі (4 д.т.н., проф., 1 к.т.н, проф. та 12 к.т.н.). Викладачі, які залучаються до викладання мають науковий ступінь к.т.н. або д.т.н. і відповідають вимогам до викладачів по ліцензійних вимогах.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний добір викладачів ОНП проводиться згідно Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ХНУ. У висновках на претендентів на вакантні посади основними пунктами є: наявність вищої освіти відповідної галузі знань; наявність і рівень наукового ступеня та вченого звання; стисла характеристика звіту за різними видами робіт; підвищення кваліфікації; відповідність пунктам ліцензійних вимог; забезпеченість курсів в модульному середовищі; рейтинг за роки попереднього контракту. При проведенні конкурсу беруться до уваги беруться результати опитувань здобувачів ВО та рейтинг НПП («Положення про щорічне рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників університету».

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу забезпечується широкою співпрацею з підприємствами відповідно до Положення про участь стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ. Місцеві роботодавці регулярно проводять зустрічі з представниками НПП ОНП і виступають з пропозиціями щодо фактичного наповнення програм ОНП та її модернізації. За їх твердженнями ці пропозиції приймаються до впровадження.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Зі слів ЕГ: «Під час інтерв'ювання стейкхолдерів була підтверджена інформація про залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять».

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

ХНУ сприяє професійному розвитку викладачів через систему підвищення кваліфікації. Затверджено Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників ХНУ. Організація підвищення кваліфікації здійснюється Центром післядипломної освіти. Викладачі кафедри пройшли підвищення кваліфікації на кафедрі галузевого машинобудування Луцького національного технічного університету; на кафедрі прикладної механіки та машин Київського національного університету технологій та дизайну. Міжнародне стажування на механічному факультеті Технологічно-природничого університету м. Бидгощ (Польща) пройшли проф. Поліщук О.С., доц. Горященко С.Л. – 2019р.; доц. Онофрійчук В.І., доц. Майдан П.С. – 2018р.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Матеріальні заохочення викладачів нормується колективним договором стимулювання за досягнення викладача, забезпечуються поданнями від завідувача кафедрою до ректора відповідно до колективного договору. В межах фінансових можливостей університету встановлено систему заохочення працівників, відповідно до “Положення про матеріальне заохочення та надання матеріальної допомоги в ХНУ”, “Положення про порядок надання надбавок та доплат до посадового окладу працівникам університету”, “Положення про щорічну оцінку (атестацію) професорсько-викладацького складу і наукових співробітників”, які оприлюднюються на Web-сайті університету та є невід’ємною складовою Колективного договору, з метою підвищення матеріальної зацікавленості співробітників в результатах діяльності. Існує Положення про звання «Професора Хмельницького національного університету».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Зі звіту СО: 1. «На сьогодні комп'ютерною мережею університету охоплені усі навчальні корпуси та студентські гуртожитки. У навчальному процесі використовується 49 комп'ютерних класів, які налічують 432 комп'ютери». 2. «Для активних занять фізкультурою і спортом в університеті є спортивний комплекс, спортивна зала, стадіон, ігрові

майданчики, веслувальна база тощо». 3. «ХНУ має власну наукову бібліотеку (library.khnu.km.ua/), яка є сучасним інформаційно-комунікативним центром з автоматизованими бібліотечними процесами, що безкоштовно забезпечує читацький контингент університету основними бібліотечними послугами». З висновку ЕГ: «Під час огляду матеріально-технічної бази ЕГ пересвідчилась в наявності 4 науково-інноваційних центрів, 4 навчально-дослідних центрів та 9 навчальних лабораторій. ЗВО має потужні міжнародні зв'язки, зв'язки з роботодавцями, які підтримують та допомагають оновлювати обладнання за цією ОНП, як на прикладі створення новітнього центру комп'ютерних швейних машин «Vtuse», а також слід відмітити унікальний науково-дослідний центр в якому знаходяться розробки здобувачів, як на прикладі експериментального зразка 3D принтера працюючого на відходах полімерів, який розробив здобувач 1 курсу».

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Зі звіту СО: 1. «Здобувачам надається безкоштовний доступ, після проходження авторизації у системі, до електронних ресурсів наукової бібліотеки ХНУ». 2. «Покращують умови реалізації освітнього процесу інформаційні підсистеми «Електронний університет» та «Модульне середовище для навчання», які дозволяють отримувати доступ до розкладу занять, індивідуального плану, всіх навчальних матеріалів освітніх компонент ОНП тощо».

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Зі звіту СО: «Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів ОНП в ХНУ забезпечують відділи охорони праці, протипожежної безпеки і охорони. Працюють системи сигналізації та оповіщення, камери відеоспостереження, є мобільні групи реагування із числа штатних охоронців. Усі навчальні приміщення, матеріально-технічна база, що задіяні для навчання за ОНП, відповідають державним будівельним нормам та санітарно-гігієнічним вимогам». ЕГ впевнилась, що санітарно-технічний стан приміщень, навчально-лабораторних аудиторій, відповідає вимогам чинних норм і правил експлуатації, в них забезпечується необхідний тепловий, санітарний та протипожежний режим.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Зі звіту СО: 1. «Планування та організацію освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів здійснюють: кафедра, відділ аспірантури та докторантури та інші підрозділи». 2. «Соціальну підтримку здобувачів вищої освіти в університеті здійснює відділ навчально-виховної роботи ХНУ та студентське самоврядування». 3. «Відділ забезпечення якості вищої освіти ХНУ спільно з органами студентського самоврядування та Відділом навчально виховної роботи здійснює моніторинг результатів соціодіагностики задоволеності якістю вищої освіти її здобувачів та якістю організації їх підтримки». 4. «Сайт ХНУ забезпечує оперативний доступ здобувачів вищої освіти до освітніх програм, каталогу вибіркових дисциплін, електронного університету, модульного середовища для навчання, наукової бібліотеки; відділу аспірантури та докторантури; наукових лабораторій, центрів; товариства студентів і молодих вчених; наукових видань; інституційного репозитарію; відділу інформаційного менеджменту та працевлаштування; можливостей щодо міжнародних зв'язків, співпраці та проектів; грантів, програм, стипендій та стажування; програми академічної мобільності Erasmus+ тощо». 5. «Сайт кафедри забезпечує оперативний доступ до інформації про викладачів, співробітників та аспірантів; спеціальності; міжнародну діяльність; матеріально-технічну базу; освітній процес (освітньо-наукову програму, робочі програми, навчальні плани, силабуси, опитування тощо); наукову діяльність тощо». З висновку ЕГ: «Здобувачі зазначили, що мають вільний доступ до інформації і необхідна інформація є на офіційному сайті».

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

З висновку ЕГ: «Наразі на ОНП не навчаються особи з особливими освітніми потребами». Зі звіту СО: «Інклюзивне навчання здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в університеті передбачає навчання у формі індивідуального графіка в загальних групах. Для тих, хто не має можливості відвідувати університет, створені умови для здобуття освіти у повному об'ємі за дистанційними технологіями. Усі навчальні корпуси та гуртожитки облаштовані пандусами та поручнями, спеціальними кімнатами гігієни тощо. Розроблено та діє Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та представників інших маломобільних груп населення під час перебування на території ХНУ».

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

З висновку ЕГ та звіту СО: «В результаті зустрічей із здобувачами вищої освіти та представниками студентського самоврядування не було виявлено фактів наявності конфліктних ситуацій. В процесі зустрічей учасники освітнього процесу розповіли про процедуру дій у випадку виникнення конфліктних ситуацій з викладацьким складом. А на веб-сайті ЗВО у вільному доступі розміщені положення «Антикорупційна програма», положення «Про порядок застосування заходів з врегулювання конфлікту інтересів у діяльності посадових осіб».

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

У ХНУ наявне Положення про Освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти у ХНУ, регламентує порядок і правила розроблення освітніх програм, їх оформлення, проведення експертизи, затвердження, моніторингу та перегляду, процес розроблення усіх складових ОНП викладений у Методичних рекомендаціях до розроблення освітніх програм підготовки фахівців різних рівнів вищої освіти у ХНУ. ОНП 2019 року виконана відповідно до норм зазначених у Положенні про Освітні програми.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

ХНУ створює умови для активної участі здобувачів як внутрішніх стейкхолдерів у процедурах забезпечення якості освіти та використання у повній мірі своїх прав на здобуття якісної вищої освіти. Здобувачі ВО мають можливість впливати через органи студентського самоврядування та безпосередньої подачі рекомендацій через НПП кафедри. Пропозиції зафіксовані у протоколах засідання кафедри.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

З висновку ЕГ: «Під час перегляду ОНП враховано пропозиції ПП «Кредо» про перенесення вибіркової дисципліни «Інноваційні, енерго- та ресурсозберігаючі технології галузі» до обов'язкових, ТОВ «Літма» про створення ПРН «Здатність наукового осмислення та практичного впровадження енерго- та ресурсозберігаючих технологій в галузі», представник ПП «ДАСРОЛ» запропонував доповнити дисципліну «Новітнє обладнання галузі» темою «Сучасне устаткування для маркування виробів», представник ТОВ «Спарк-швейне обладнання» запропонував доповнити дисципліну «Інноваційні, енерго- та ресурсозберігаючі технології галузі» темою «Інноваційні технічні рішення в човникових комплектах швейних машин», представник ПП «EmBOX» запропонував доповнити зміст дисципліни «Новітнє обладнання галузі» темою «Обладнання для вишивки та друку». Внесені пропозиції враховані в робочих програмах із зазначених дисциплін».

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Випускників за даною ОНП ще немає. У ЗВО створено Центр планування кар'єри та відділ інформаційного менеджменту та працевлаштування основними задачами яких є профорієнтаційна робота, допомога у працевлаштуванні, взаємодія з роботодавцями, налагодження зв'язків з випускниками та збирання інформації щодо їх кар'єрного шляху і траєкторій працевлаштування.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Виходячи з фактів наведених у звіті СО та висновку ЕГ можна зробити висновок, що закладом було здійснено ряд адміністративних перевірок, у результаті яких виявлені недоліки. За результатами перевірок були сформульовані зауваження та пропозиції, які враховані у подальшій роботі. Для виправлення недоліків кафедра провели роботу із залучення додаткового фінансування для удосконалення матеріально-технічної бази.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОНП здійснюється вперше. Недоліки, виявлені під час проходження акредитацій інших освітніх програм (освітнього рівня бакалавр, магістр, доктор філософії) враховані університетом під час оновлення ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Судячи з наведених фактів у звіті СО та висновках ЕГ можна зробити висновок, що в університеті сформована культура якості.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Положення, які регулюють нормативно – правові акти знаходяться на веб сайті ЗВО у вільному доступі. Під час проведених зустрічей, експертна група переконалась, що встановлені процедури та права дотримуються під час реалізації ОП.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

З висновку ЕГ: «На сайті ЗВО у відкритому доступі оприлюднений проєкт ОНП, у якому зазначено поштову скриньку контактної особи та розташований за посиланням. Під час зустрічі зі стейкхолдерами, експертна група впевнилась у обізнаності стейкхолдерів цієї ОП у можливостях внесення зауважень та рекомендацій за зазначеним контактом у веб сайті ЗВО».

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному сайті ЗВО оприлюднена інформація про обов'язкові дисципліни та силабуси, «Інформаційний пакет програми спеціальності», а також оприлюднені рецензії та відгуки роботодавців.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Цикл обов'язкових освітніх компонент ОНП цілком відповідає науковим інтересам здобувачів та враховує специфіку їх наукових досліджень за цією спеціальністю. Існуючі освітні компоненти ОНП знаходяться у взаємозв'язку з тематикою дисертаційних досліджень здобувачів.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Теми робіт всіх аспірантів відповідають тематикам наукових досліджень їх керівників.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

У ЗВО забезпечено вільний доступ здобувачів цієї ОНП до інформаційних ресурсів бібліотеки, де можна ознайомитись із публікаціями, які реферуються у міжнародних наукових базах, зокрема, Scopus та Web of Science.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Керівники здобувачів ОНП «Галузеве машинобудування» беруть активну участь у виконанні науково-дослідних робіт

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

У ХНУ наявні значні ресурси нормативних документів, що регламентують заходи забезпечення дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності керівників та здобувачів: Положення про дотримання академічної доброчесності у ХНУ; Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНУ; Положення про діяльність ХНУ у сфері інтелектуальної власності. Всі викладачі та здобувачі підписують декларацію, в якій кожний учасник освітнього процесу підтверджує, що ознайомлений з Положенням про дотримання академічної доброчесності в ХНУ та Кодексом академічної доброчесності і зобов'язується дотримуватися їх вимог під час освітнього процесу, проведення наукової діяльності, виконання організаційноадміністративних функцій.

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію B, E чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Пропагувати більш активне залучення здобувачів вищої освіти до вдосконалення освітньої програми. 2. Рецензії на ОНП повинні бути оформлені на офіційних бланках установ.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Врахувати вимоги професійного стандарту, затвердженого від 25.03.2021

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Відділу аспірантури та докторантури ХНУ визначити процедуру розгляду та ухвалення змісту програм вступного випробування для вступу на навчання за третім рівнем вищої освіти з обов'язковим зазначенням її розробників від кафедр, які є відповідальними за підготовку здобувачів за відповідними ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Викладачам дисциплін «Новітнє обладнання галузі» та «Сучасні методи теоретично-експериментальних досліджень», а також викладачам інших обов'язкових та вибіркових дисциплін ОНП «Галузеве машинобудування» переглянути актуальність змістів дисциплін, оновити літературні джерела на основі використання інформації із сучасних періодичних українських та зарубіжних видань, монографій тощо.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Відділу забезпечення якості вищої освіти ХНУ в Положенні про дотримання академічної доброчесності розглянути можливість чіткого формулювання критеріїв застосованості наведених відповідальностей здобувачів. 2. Необхідно збільшити кількість заходів щодо дотримання академічної доброчесності та користування системами перевірки на плагіат за допомогою онлайн конференцій.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Керівництву ХНУ розглянути можливість вживати певні заходи до викладачів, які за підсумками рейтингування займають найнижчі місця з очевидними низькими методичними та науковими здобутками.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Покращити збирання інформації про майбутнє працевлаштування випускників.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Сильних чи слабких сторін не виявлено. Відповідно покращувати наявні показники.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Додати на веб-сторінці, де розміщується проєкт ОНП, позначку дати опублікування. Оскільки не можливо встановити факт опублікування не пізніше ніж за місяць.

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Керівництву ХНУ розглянути можливість організувати додаткові семінари для викладачів та здобувачів з метою інформування про особливості перевірки на плагіат академічних та наукових робіт. 2. Науковим керівникам активніше залучати здобувачів до виконання госпдоговірних та з державним фінансуванням науково-дослідних робіт та публікування наукових статей у накометричних виданнях Scopus та Web of Science за своїм напрямом наукових досліджень.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДУРЯГІНА ЗОЯ АНТОНІВНА